

Sag C-400/10 PPU

J. McB.

mod

L. E.

(anmodning om præjudiciel
afgørelse indgivet af Supreme Court)

»Samarbejde om civilretlige spørgsmål — ægteskabssager og sager vedrørende forældreansvar — Haagerkonventionen af 25. oktober 1980 om de civilretlige virkninger af internationale barnebortførelser — forordning (EF) nr. 2201/2003 — børn, hvis forældre ikke er gift — faderens forældremyndighed — fortolkning af begrebet »forældremyndighed« — almindelige retsprincipper og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder«

Generaladvokat N. Jääskinenens stillingtagen fremsat den 22. september 2010 I - 8969

Domstolens dom (Tredje Afdeling) af 5. oktober 2010 . . . . . I - 8992

Sammendrag af dom

1. *Grundlæggende rettigheder — respekt for privatliv og familieliv*
(Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 7)
2. *Retligt samarbejde i civile sager — kompetence, anerkendelse og fuldbyrdelse af rets-
afgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar — forordning
nr. 2201/2003 — forældremyndighed*
[Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, art. 7 og 24; Rådets forord-
ning nr. 2201/2003, art. 2, nr. 11)]

1. Det fremgår af artikel 52, stk. 3, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, at i det omfang dette indeholder rettigheder svarende til rettigheder, der er sikret ved den europæiske menneskerettighedskonvention, har de samme betydning og omfang som i konventionen. Denne bestemmelse er imidlertid ikke til hinder for, at EU-retten kan yde en mere omfattende beskyttelse. Hvad angår chartrets artikel 7, hvorefter enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin kommunikation, er dens ordlyd identisk med ordlyden af konventionens artikel 8, stk. 1, bortset fra, at ordet »korrespondance« anvendes i stedet for »kommunikation«. På denne baggrund indeholder denne artikel 7 rettigheder svarende til dem, der er sikret ved konventionens artikel 8, stk. 1. Derfor skal chartrets artikel 7 tillægges samme betydning og omfang som konventionens artikel 8, stk. 1, således som denne bestemmelse er blevet fortolket i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis.

(jf. præmis 53)

2. Forordning nr. 2201/2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar og om ophevelse af forordning nr. 1347/2000 skal

fortolkes således, at den ikke er til hinder for, at det i henhold til en medlemsstats lovgivning er en betingelse for, at et barns far, som ikke er gift med barnets mor, kan opnå forældremyndighed, at faren opnår en afgørelse fra den kompetente nationale ret, hvorved han tilkendes forældremyndighed, og som i henhold til denne forordnings artikel 2, nr. 11), kan gøre morens fjernelse eller tilbageholdelse af barnet ulovlig.

Forordning nr. 2201/2003 fastslår således ikke, hvem der skal have en sådan forældremyndighed, der kan gøre fjernelsen af et barn ulovlig i henhold til forordningens artikel 2, nr. 11), men henviser til lovgivningen i den medlemsstat, hvor barnet havde sit sædvanlige opholdssted umiddelbart før fjernelsen eller tilbageholdelsen, for så vidt angår spørgsmålet om, hvem der er indehaver af en sådan forældremyndighed. Det er således denne medlemsstats lovgivning, som fastlægger betingelserne for, at den biologiske far får forældremyndighed over sit barn som omhandlet i nævnte forordnings artikel 2, nr. 9), i givet fald således, at erhvervelsen af forældremyndighed er betinget af, at der er opnået en afgørelse fra den kompetente nationale ret, hvorved han har fået den tilkendt. Forordning nr. 2201/2003 skal følgelig fortolkes således, at spørgsmålet, om en fjernelse af et barn er ulovlig med henblik på anvendelsen af denne forordning, udelukkende afhænger af, om der foreligger en forældremyndighed i henhold til gældende

national ret, som er blevet tilsidesat ved fjernelsen.

Artikel 7 og 24 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder er ikke til hinder for en sådan fortolkning.

For med henblik på anvendelsen af forordning nr. 2201/2003 at afgøre, om fjernelsen af et barn, som af sin mor bliver taget med til en anden medlemsstat, er lovlig, skal barnets biologiske far således have ret til før fjernelsen at henvende sig til den kompetente nationale ret og anmode om at få tildelt forældremyndighed over sit barn, hvilket udgør selve kernen i en biologisk fars ret til privatliv og familieliv i en sådan sammenhæng. Den omstændighed, at den biologiske far ikke, til forskel fra moren, automatisk er indehaver af forældremyndighed over barnet som omhandlet i denne forordnings artikel 2, påvirker derimod ikke kernen i hans ret til privatliv og familieliv i henhold til artikel 7 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, for så vidt som hans ret til at anmode den kompetente nationale ret om at få tildelt forældremyndigheden er sikret.

Denne konstatering svækkes ikke af, at det for en sådan far, hvis han ikke i rette tid har truffet forholdsregler med henblik

på at opnå forældremyndighed, er umuligt, i tilfælde af at barnet bliver fjernet til en anden medlemsstat af sin mor, at opnå tilbagegivelse af barnet til den medlemsstat, hvor barnet havde bopæl umiddelbart før fjernelsen. En sådan fjernelse udgør således for en mor, der er forældremyndighedsindehaver, en lovlig udøvelse af hendes egen ret til fri bevægelighed, som er fastslået i artikel 20, stk. 2, litra a), TEUF og artikel 21, stk. 1, TEUF, og af hendes ret til at bestemme, hvor barnet skal bo, uden at dette fratager den biologiske far muligheden for at udøve sin ret til at fremsætte en anmodning om efterfølgende at få forældremyndighed over eller ret til samvær med barnet. Således vil anerkendelse af, at en biologisk far har forældremyndighed over sit barn i medfør af artikel 2, nr. 11), i forordning nr. 2201/2003, uanset at han ikke er blevet tildelt forældremyndighed i medfør af national ret, være i modstrid med kravene om retssikkerhed og med behovet for beskyttelse af andres rettigheder og friheder som omhandlet i artikel 52, stk. 1, i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, i det foreliggende tilfælde morens. En sådan løsning vil desuden kunne tilsidesætte chartrets artikel 51, stk. 2.

Henset til den store variation med hensyn til ikke-ægteskabelige forhold og forældres heraf følgende relationer til deres

børn, som afspejles i en variation i medlemsstaternes anerkendelse af omfanget og fordelingen af forældremyndigheden, er artikel 24 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, som chartrets artikel 7 skal sammenholdes med, dermed i øvrigt ikke til hinder for — med henblik på anvendelsen af forordning nr. 2201/2003 — at forældremyndigheden principielt udelukkende tildeles moderen, og at den biologiske far kun kan få forældremyndighed i medfør af en retsafgørelse. Et sådant krav gør det således muligt for den kompetente nationale ret at træffe en afgørelse om forældremyndigheden over og retten til samvær med barnet under hensyn til alle

relevante omstændigheder, navnlig forholdene ved barnets fødsel, karakteren af forældrenes indbyrdes forhold, forholdet mellem hver af forældrene og barnet samt hver af forældrenes egnethed til at tage sig af barnet. At der tages hensyn til disse omstændigheder, giver mulighed for at varetage barnets tarv i overensstemmelse med chartrets artikel 24, stk. 2.

(jf. præmis 43, 44, 55, 57-59 og 62-64 samt domskonkl.)